



Memòria acadèmica

2023-24

[Amb la vènia]

El 1852 Tahirih Qurratu'l-Ayn, una poetessa persa que va gosar llevar-se el vel en públic, fou assassinada i el seu cos llançat a un pou, després d'haver estat condemnada pel seu atreviment. El setembre de 2022 Mahsa Amini va morir sota custòdia policial per dur malament el vel en públic i, recentment, els talibans han prohibit el so de la veu de les dones als espais públics.

I direu, què té a veure això amb la memòria de la UIB? Doncs bé, crec que no hem de perdre l'ocasió d'honorar aquestes dones. Voldria que la meua veu, una veu de dona, sonàs avui alta i clara per totes aquestes dones que no poden parlar en espais públics i, d'aquesta manera, amb la meua veu rendir-los un tribut.

Som al solemne acte d'obertura del nou any acadèmic, i tot el que l'envolta, l'inici de les classes, la posada en marxa o la continuació de tots els projectes, suposa reptes que afrontam amb moltes ganes i il·lusió. Però no us parlaré ara dels reptes futurs, això els correspon als qui parlaran a continuació.

La Missió, amb majúscula, de la UIB és plena de reptes: els reptes d'aconseguir l'excel·lència, de promoure el progrés sense oblidar que hem de caminar junts en una societat més justa i sostenible, de mantenir-nos propers a la societat a la qual servim, i d'actuar, com a universitat pública que som, amb responsabilitat social, transparència i retent comptes als ciutadans d'aquestes illes.

Aquests reptes no es poden afrontar tots de cop, sinó amb l'esperit que el reconegut xef Thomas Keller, en un dels capítols de *The Bear*, transmet al protagonista quan li diu: «Vens aquí cada dia i simplement tractes de fer-ho una mica millor que el dia anterior. Només una mica millor, un mòdic esforç i això crea pòsit a través dels anys i deixes el restaurant amb una educació, una formació i un camí per seguir en el futur».

Nosaltres podríem repetir aquestes paraules a la Universitat, perquè són aquestes miques, que de vegades no ho són tant, les que intentam fer cada any millor que l'anterior, i les que us relataré a la memòria d'enguany.

Així, la nostra universitat ha estat i és excel·lent en l'àmbit de la investigació, i el passat any acadèmic els nostres investigadors, amb l'ajuda del personal de l'Àrea d'Investigació, varen sol·licitar un total de 201 projectes, dels quals 64 eren internacionals; d'aquesta manera, s'ha multiplicat quasi per sis la xifra d'aquestes sol·licituds, que l'any passat varen ser només onze, i en 65 convocatòries diferents, enfront de les 42 de l'any passat. Aquest esforç ha permès d'obtenir quasi 9 milions i mig d'euros en projectes de recerca, que s'afegeixen als dels projectes vius d'altres convocatòries. Els nostres investigadors també augmentaren el nombre de publicacions, que va arribar quasi a 2.200, entre articles, capítols de llibre i monografies, dels quals uns 1.500 són de caràcter internacional.

Per altra banda, els premis, mencions i reconeixements són èxits importants, que s'aconsegueixen amb l'esforç sostingut de cada dia, i aquest curs n'hem tingut exemples que convé esmentar aquí. És el cas, entre d'altres, del senyor Pere Miquel Mir, investigador en formació de la UIB, que va obtenir el premi Best Student Talk al XX Congrés Internacional de Botànica. Però també s'han de reconèixer els fruits de la constància dels que acumulen més experiència, com la doctora Anna Traveset, investigadora de l'IMEDEA, que ha estat guardonada per la Societat Catalana de Biologia amb el premi a la trajectòria professional Leandre Cervera, en reconeixement a la seva contribució destacada al progrés i la difusió de les ciències de la vida; o també els 16 investigadors de la UIB que estan entre els 1.000 més destacats de l'Estat segons un rànquing del CSIC, encapçalats per la doctora Alícia Sintès, juntament amb els doctors Sascha Husa, David B. Keitel, Jaume Flexas, Antoni Oliver, Núria Marbà, Jesús Salinas, Maria Adoració Romaguera, Miquel Fiol, Antoni Frontera, Hipólito Medrano, Andreu Palou, Josep Antoni Tur, Geraint Pratten, Ramon Rosselló i Ernesto Estrada.

Però, sens dubte, l'objecte d'aquest esforç diari per assolir l'excel·lència en la transmissió de coneixement són els nostres destinataris principals: els estudiants. Per aconseguir-la s'han desenvolupat 79 projectes d'innovació docent a través de l'IRIE, dels quals 24 es varen iniciar el passat any acadèmic, i diverses activitats de formació relacionades amb la tecnologia educativa i l'ús de la intel·ligència artificial en la docència a través del Servei de Campus Digital, en les quals han participat 350 professors.

Per impartir les més de 212.402 hores de docència, el nombre de professors ha augmentat; s'han efectuat 40 concursos de funcionaris de cossos docents i 143 concursos de professors contractats laborals, 45 dels quals són d'estabilització. S'ha arribat, així, a un total de 661 professors permanents, funcionaris i laborals, 309 associats equivalents a temps complet i 210 contractats predoctorals i postdoctorals. A més, el claustre de professors s'ha ampliat amb la incorporació d'un nou doctor honoris causa, el doctor Antoni Serra Ramoneda, que va ser investit a la solemne cerimònia del dia 22 de febrer d'aquest any.

En aquesta contínua millora de la qualitat docent a la nostra universitat és essencial l'excel·lent tasca de les unitats de gestió dels estudis de grau i postgrau, amb l'ajut inestimable de les senyores Antònia Mesquida i Catalina Roig.

Aquestes unitats han donat suport als 42 graus oficials de la UIB, comptant les dobles titulacions, i han estat una peça essencial, juntament amb els degans i deganes, director d'escola i directors i directores de departament implicats, per poder impartir una docència de qualitat i augmentar l'oferta acadèmica en aquest any acadèmic que comença avui amb els nous graus de Farmàcia i de Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport.

També han donat suport als 36 màsters oficials i 25 estudis de doctorat que es varen oferir el curs passat, i varen col·laborar en la posada en marxa del Màster Universitari en Salut i Benestar al llarg de la Vida, compartit amb la Universitat Lusòfona de Lisboa (Portugal) i la Universitat de Belgrad (Sèrbia), que ha obtingut uns quatre milions d'euros de la Unió Europea a través de la prestigiosa convocatòria ERASMUS Mundus Joint Masters.

Un altra gran fita aconseguida aquest darrer any, gràcies a l'esforç del Servei de Relacions Internacionals, ha estat la participació de la UIB a l'aliança EUNICoast per a la universitat europea d'illes, ports i territoris costaners, que ha obtingut finançament de la Comissió Europea a través de la convocatòria competitiva ERASMUS+ Universitats europees.

Però tot aquest esforç en la millora no tindria sentit sense estudiants que omplissin les aules. Els nostres companys del PortUIB, amb la doctora Margalida Payeras al capdavant, han desenvolupat, entre d'altres, 17 tipus diferents d'activitats als centres de secundària de les Illes, repartides en 647 sessions en les quals han participat prop de 31.000 persones entre futurs estudiants i les seves famílies. Segurament ells, juntament

amb la bona feina del personal del Servei d'Alumnes i Títols, són responsables que aquest any tinguem quasi 3.000 estudiants de nou ingrés als estudis de grau.

Per altra banda, si parlem dels nostres 11.736 estudiants de grau i dels 1.386 de màster i 970 de doctorat, hem de destacar-ne l'excel·lència. Molts d'ells han guanyat els nombrosos concursos convocats per la UIB mateixa i per diverses institucions, com ara el convocat per l'Associació Espanyola contra el Càncer, que va guanyar la senyora Sofia Petrissans, estudiant del grau de Bioquímica, o el convocat pel Consell Social per a treballs de fi de grau, els premis TalenTIC, el premi 3digits, que va rebre el senyor Cristian Comellas com a millor expedient del darrer curs del grau d'Enginyeria Informàtica de la UIB, o els més de cinc premis convocats per la Facultat de Turisme per als seus estudiants, molts amb la col·laboració d'empreses del sector i en temàtiques relacionades amb la responsabilitat social i ètica i amb la transformació social i el desenvolupament sostenible. Enhorabona a tots els que han aconseguit algun d'aquests premis.

Abans de concloure aquest apartat sobre els estudiants, vull fer una menció especial al Consell d'Estudiants, que durant l'any acadèmic que deixam enrere ha fet un esforç que no ha estat petit, sinó gran i mantingut en el temps. Així, els integrants d'aquest òrgan, que durant l'any que començam complirà 40 anys, amb la inestimable feina del seu president, el nostre benvolgut senyor Guillem Coll, participen activament a les sessions del Consell de Govern, s'han reunit ja dues vegades amb la presidenta del Govern de les Illes Balears, han aconseguit un increment del 171 per cent dels fons per a beques adreçades a estudiants amb circumstàncies personals sobrevingudes i varen intervenir a la Comissió d'Educació, Recerca i Cultura del Parlament de les Illes Balears. Enhorabona, senyor Coll, per la feina feta!

Un altre col·lectiu al qual ja m'he referit al llarg d'aquesta memòria és el personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis, format per 327 persones pertanyents als cossos generals, de les quals 279 són administratius o auxiliars administratius, i 364 que pertanyen als cossos específics.

En aquest grup es troben els 71 auxiliars de serveis, que són els qui cada dia arriben primer a cada edifici i en surten en darrer lloc, i als quals estam profundament agraïts.

Cal destacar, també, el personal dels serveis administratius dels edificis docents, que, amb els administradors de centre al capdavant, són a prop dels estudiants i donen suport als departaments i facultats. O també el personal de l'Oficina de Suport a les Persones amb Necessitats Especials; el de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i

Solidaritat, que dona suport als projectes solidaris de la UIB; o el de l'Oficina d'Universitat Saludable i Sostenible; el dels serveis Lingüístic, de Recursos Audiovisuais, d'Identitat i Cultura Institucional, de Comunicació i de Campus Digital, i de tants d'altres que voldria esmentar ara, però evidentment no és possible...

Sí que vull fer una menció especial al Servei de Comptabilitat, que ha afrontat aquest any el gran repte d'implantar la comptabilitat analítica a la nostra universitat amb gran professionalitat i una elevada taxa d'èxit, i als dos serveis TIC, que, com ja ens tenen malacostumats, han fet moltes hores de feina en la tasca de modernitzar i digitalitzar la nostra universitat.

A vosaltres i a tots els que no he esmentat, moltes gràcies, perquè sense el vostre ajut constant no podríem fer una passa, ni petita ni gran i, en definitiva, no podríem assolir la Missió de la Universitat.

Amb aquest col·lectiu continuam estant en deute, per la necessitat de garantir que ocupin llocs de treball concordes amb les tasques que els encarreguen. Per continuar fent efectiu aquest compromís, aquest any s'ha dut a terme un estudi sobre els llocs de feina actuals, del qual s'obtidran resultats pròximament. També s'han gestionat nombroses convocatòries de concursos i promocions, de més de 300 places en total, i gràcies a l'esforç quasi sobrehumà del Servei de Recursos Humans, totes han tirat endavant.

Per altra banda, molts dels esforços de la UIB es dirigeixen també a aconseguir resultats en el marc de seva estratègia de sostenibilitat. L'impuls del personal del Servei Tècnic i d'Infraestructures, especialment del delegat del Rector, el doctor Vicenç Canals, i el senyor Benito Mas, ha estat imprescindible per millorar la sostenibilitat del campus. Així, amb un petit, o potser no tan petit, esforç, a final de gener es va posar en marxa el sistema de recollida selectiva amb la col·laboració d'EMAYA, que es va consolidant a poc a poc de manera clara. Però on s'han fet passes més importants ha estat en el marc de les accions finançades per a la transformació energètica del campus universitari, per a les quals la UIB ha aconseguit més de 33,1 milions d'euros en convocatòries públiques competitives de subvencions.

Quant al capítol econòmic, ja per acabar, aquest ha estat el primer any en què s'ha posat en marxa el sistema de finançament a través del contracte programa. El pressupost d'aquest darrer any va pujar un 14,83 per cent i amb aquesta acció s'ha fet una nova passa que consolida la tendència de millora, per la qual cosa hem d'estar molt agraïts al Govern, com també per incloure actuacions molt importants al Pla

d'infraestructures educatives de la Comunitat Autònoma que afecten edificis de la UIB i altres actuacions amb les quals demostra la seva estima per l'única universitat pública de les Illes Balears. Moltes gràcies, presidenta; moltes gràcies, conseller.

Com també estam molt agraïts al Consell de Menorca, per facilitar una nova residència d'estudiants a Ciutadella, de manera que s'alleuja el problema d'allotjament que patim a les nostres illes.

...

Acab la lectura d'aquesta memòria, que no és més que un petit acte incapaç d'abastar tot el que han dut a terme els membres de la comunitat universitària durant aquest darrer any acadèmic i totes les seves repercussions en la societat que ens envolta. Almenys esper que hagi servit com a mostra de l'esperit, de la força i de l'esforç amb els quals tots arribam aquí cada dia, amb l'esperança i la il·lusió de fer les coses una mica, encara que només sigui una mica, millor que com les vàrem fer ahir, com les vàrem fer el curs que avui deixam enrere i, sobretot, com les farem el que ara començarem.

Moltes gràcies.

Irene Nadal Gómez

6 de setembre de 2024